

HESABAT – 2014

/İxtisarla/

Ta qədim dövrlərdən cəmiyyətin həyatında əhəmiyyətli yeri olan kitabxanalar yarandığı gündən xalqın mənəvi sərvətlərinin daşıyıcısına, qoruyucusuna çevrilərək, zaman-zaman onların nəsildən-nəslə ötürülməsini təmin edir. Öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyan kitabxanalarımız müasir texnoloji vasitələrdən bəhrələnərək bu gün də bu şərəfli missiyanı yerinə yetirir.

1974-cü ildən fəaliyyət göstərən Sumqayıt şəhər Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi hazırda öz ətrafında S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxana və 15 kitabxana filialı birləşdirir. Bunlardan 10 kitabxana filial böyüklərə, 1-i gənclərə, 4 uşaq kitabxanası isə kiçik yaşlı oxuculara xidmət edir. S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxana MKS-ə daxil olan digər kitabxanalara metodik mərkəz funksiyasını yerinə yetirir.

Hesabat ilində kitabxanalarımızda respublikada 2014-cü ilin “Sənaye ili” elan edilməsi, həmçinin “Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2013-2018-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın Tədbirlər Planı ilə bağlı, 2014-cü ilin Sumqayıt şəhər MKS-də “İnternet kitabxanası” ili elan edilməsi ilə bağlı, o cümlədən respublikamızın ərazi bütövlüyünə, dövlət müstəqilliyinə, diyarşünaslığa, ölkəşünaslığa milli adət-ənənələrə, mülki müdafiəyə, hərbi vətənpərvərlik tərbiyyəsinə, erməni işğalçılarına qarşı mübarizə tariximizə, itirilmiş yurd yerlərimizə, 20 yanvar, Xocalı soyqırımını, 20 Noyabr kimi milli faciələrimizə həsr olunmuş, həmçinin əlamətdar və tarixi günlərimiz: Yeni il, Novruz, Qurban, Ramazan bayramları ilə əlaqədar, eyni zamanda mənəvi tərbiyyəyə, idmana, incəsənətə, elm və təhsilin inkişafına, bədii zövqün formalaşmasına dair bir sıra maraqlı, yaddaqalan və silsilə tədbirlər həyata keçirilmişdir.



Bunlara misal olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə 2014-cü ilin respublikamızda “**Sənaye ili**” elan edilməsi ilə bağlı „Sumqayıt sənaye şəhəridir“ /MK/, “Neft haqqında nə bilirik?” /MK/, “Azərbaycan uğurlu inkişaf yolunda” /F.4/, “İnformasiya cəmiyyətinə birgə baxış” /F.9/ və digər adlarda keçirilən silsilə tədbirlərin adlarını

çəkmək olar.

İl boyu **narkomaniyaya qarşı mübarizə mövzusunda** “Bəşəriyyətin ən qorxulu bəlası” /MK/, “Sağlam həyat uğrunda” /MK/ “Narkomaniya ilə mübarizədə bir olaq” /F.2/, “Narkomaniya ilə mübarizə sağlam cəmiyyət uğrunda mübarizədir” /F.4/, “Narkomaniya- uçuruma aparıcı yol” /MUK/, “Mənəviyyatımızı qlobal epidemiyadan qoruyaq” /F.4/ və digər mövzularda disput, dəyirmi masa, mühazirələr keçirilmişdir.



Sumqayıt şəhər MKS-in kollektivi 2014-cü ili **“İnternet kitabxanası ili”** elan etdi.

“İnternet kitabxanası ili” çərçivəsində:

- MKS-ə daxil olan 2, 3, 6,7, 9, 14 və UKK-da WI-FI zonası yaradıldı. Kitabxanalara 9 ədəd kompüter, 2 ədəd nootbuk, avtomatlaşma şöbəsi olan kitabxanalara skaner, proyektor və digər avadanlıqlar alındı.
- Sistem kitabxanalarında kitabxanadaxili ənənəvi iş metodları, kitabın, kitabxanaların təbliği ilə bərabər, internet vasitəsi ilə informasiya mübadiləsinin təşkili, virtual xidmətdən istifadə, oxucuların virtual sifarişlərinin ödənilməsi həyata keçirildi;
- İnternetin, saytların, sosial şəbəkələrin köməyi ilə oxucu sorğularının ödənməsinə, keçirilən tədbirlərin işıqlandırılmasına diqqət yetirildi;
- multimedia nəşrlərinin təbliği, həmçinin bu nəşrlərin köməyi ilə uşaq kitabxanalarında tədbirlərin əyaniləşdirilməsi reallaşdırıldı;
- Həm Mərkəzi kitabxanada, həmçinin digər kitabxanalarda da oxucular tərəfindən çox soruşulan, az nüsxəli, dəyərli çap əsərlərinin elektron variantının hazırlanaraq informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi işi həyata keçirilməyə başlandı;
- Bütün kitabxanalarda işçilərin kompyuter biliklərinə yiyələnməsi səviyyəsinin öyrənilməsi məqsədilə monitorinqlər və treninqlər keçirildi.



Həmçinin bu mövzuda kitabxanalarımızda “Kitabxanalarda yeni texnologiyaların tətbiqi”, “Uşaq kitabxanalarında informasiya texnologiyalarının tətbiqi”, “Virtual xidmət günün tələbidir”, “Sosial şəbəkələr və biz” və digər mövzularda maraqlı tədbirlər keçirilmiş, tədbirlərdə oxuculara elektron kitabxana haqqında məlumat verilmiş, eyni zamanda onların elektron kitabxana ilə bağlı sualları cavablandırılmış, mövzular üzrə saytlarda axtarış qaydaları izah olunmuşdur.

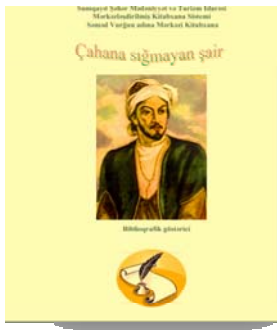
O cümlədən hesabat ilində S.Vurğun adına Mərkəzi kitabxanada mərhum jurnalist Ağəddin Mansurzadənin xatirəsinə həsr olunmuş “Ömür bitsə də” kitabının, yazıçı-jurnalist Eyruz Məmmədovun “Dama Pika” kitabının təqdimat mərasimləri və Eyruz Məmmədovun “P.S” romanının müzakirəsi, Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin 130 illik yubileyi ilə əlaqədar “İstiqlal mücahidi” adlı oxucu konfransı, “İnsan alverinin, xüsusən qadın və uşaq alverinin qarşısının alınması, aradan qaldırılması və cəzalandırılması” mövzusunda seminar, Dövlət Bayrağı günü ilə əlaqədar Sumqayıt Dövlət Universitetində “Bayrağımız güvənc yerimiz” adlı səyyar sərgi, nasir, dramaturq İlyas Əfəndiyevin anadan olmasının 100 illiyi münasibəti ilə “Sənət yolu, sənətkar ömrü”, „Azərbaycanın xalq yazıçısı“ adlı oxucu konfransları, Beynəlxalq ana dili gününə həsr olunmuş “Mənim dilim qibləgahım” /UKK/ adlı ədəbi bədii gecə, mənəvi tərbiyənin təbliği ilə əlaqədar “Tarixi yaddaş, milli ləyaqət və alicənablıq” /F.4/ mövzusunda mübahisə saati, Naxçıvan MR-nın 90-cı ildönümü ilə əlaqədar “Azərbaycanın nəqşi-cahanı” /F.4/, “Səndə tarixlərin çox nişanı var” /UKK/ adlı tədbirləri, Milli Mətbuat Günü münasibətilə “Gələcəyin qurucusuna açılan qapılar” adlı uşaq jurnallarının təqdimatı /MUK/,

şərqşünas alim Aida İmanquliyevanın 75 illiyi ilə əlaqədar “Şərqşünaslıq elminin solmaz çiçəyi” /F.7/ adlı mətbuat xülasəsi keçirilmişdir.

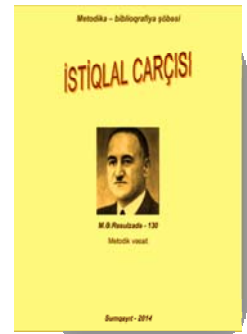
Həmçinin il boyu Qeyri Hökumət təşkilatları ilə müştərək tədbirlər - Gözdən Əlillər Cəmiyyətinin Sumqayıt şəhər Təşkilatının üzvləri ilə görüş /MK/, Qanunun Aliliyi Hüquq Resurs Mərkəzində “Hüquqlar hamı üçün” adlı dəyirmi masa /MK/, Qırmızı Aypara Cəmiyyəti və Sumqayıt şəhər MKS-in əməkdaşlarının sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsil aldığı internat məktəbinin müəllim və şagird kollektivi ilə görüş /MKS/, “Ailə, milli dəyərlər və müasirlik” mövzusunda Sumqayıt şəhər Müharibə veteranları ilə oxucuların görüşü /F.2/, Azərbaycan Prezidenti yanında Gənclər fondunun dəstəyi ilə Gənc Yazarların Vətənpərvəlik mövzusunda şeir müsabiqəsi /F.2/, o cümlədən Sumqayıt yazarlarının poeziya günü ilə bağlı silsilə tədbirlər, dünya şöhrətli siyasətçi Heydər Əliyevin anadan olmasının 91 illik yubileyinə həsr edilmiş VII Ümumrespublika ənənəvi Kitab Bayramı və daha neçə-neçə maraqlı, rəngarəng tədbirlər keçirilmişdir.

Tədbirlərin keçirilməsində Sumqayıt şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin, QeyriHökumət Təşkilatlarının, seminariyanın, lisey, gimnaziya, texnikum və məktəblərin, SDU-nun, Azərbaycan Müəllimlər İnstitutu Sumqayıt filialının qüvvələrindən istifadə olunmuş, onlarla əlaqəli iş görülmüşdür.

Həmçinin 4 saylı Gənclər kitabxanasında “Heydər Əliyev və Azərbaycan” adlı kartoteka yaradılmış və il ərzində çoxsaylı oxucu sorğularının ödənilməsində kartotekadan geniş istifadə edilmişdir.



Hesabat ilində S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxananın **Metodika - bibliografiya şöbəsinin** əməkdaşları tərəfindən İmadəddin Nəsiminin ədəbi irsini geniş oxucu kütləsinə çatdırmaq məqsədi ilə “Cahana sığmayan şair”, Sumqayıtın 65 illik yubileyi münasibətilə “Tarixini yazan şəhər” və “Mədəni inkişaf yolunda”, M. Ə Rəsulzadənin 130 illik yubileyi ilə əlaqədar “İstiqlal carçısı”, A. A. Bakıxanovun 220 illik yubileyi ilə əlaqədar



“Görkəmli alim, istedadlı şair” adlı bibliografik göstəricilər hazırlanmışdır. .

Bundan başqa Səməd Vurğun adına Mərkəzi kitabxananın **İnformasiya – resurs şöbəsinin** əməkdaşları hesabat ilində “Sənaye ili”nə həsr olunmuş “Müasir sənaye şəhəri” adlı elektron resurs hazırlamışlar.

Resursda Respublika Prezidentinin Sumqayıt şəhərinə son illərdəki səfərləri və bu səfərlər çərçivəsində müxtəlif sənaye müəssisələrinin açılış və təməlqoyma mərasimlərində iştirakı ilə bağlı

materiallar və fotogörüntülər öz əksini tapmışdır.

2014-cü il ərzində şöbə tərəfindən saytda operativ yenilənmə işləri aparılmış, saytın bazası yeni məlumatlarla zənginləşdirilmiş və saytın bazasına redaktə bölməsi əlavə edilmişdir.



Şöbə tərəfindən Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin mütəxəssisləri üçün kompyuter biliklərinin öyrədilməsi üzrə treninqlər təşkil olunmuşdur. İl ərzində şöbənin əməkdaşları tərəfindən 24167 istifadəçi sorğusu ödənməmişdir.

“Kitabxana-bibliografiya proseslərinin avtomatlaşdırılması” şöbəsi tərəfindən İrbis 64 Avtomatlaşdırılmış Kitabxana İnformasiya Sistemi ilə il boyu iş aparılmışdır. Belə ki, il ərzində “Elektron kartoteka-2014” bazasında 15653 min məqalə təsvir olunmuş, “Rus kitablar” bazasında 26 adda 76 kitab, “Retro kitablar” bazasında 29 adda 61 kitab, “Avtoreferat” bazasında 228 referat, “Elektron resurslar” bazasında 6 adda 805 CD-DVD işlənmişdir. Şöbə tərəfindən 2014-cü ildə MKS-ə daxil olan yeni ədəbiyyatın annotasiyalı “Məlumat bülleteni” hazırlanmışdır.

2013-cü ildən öz resurslarını istifadə üçün Milli Kitabxana-İnformasiya Mərkəzinin (AzLİBNET) məlumat bazasına yerləşdirmək hüququ alan Sumqayıt şəhər MKS tərəfindən Toplu kataloqa hesabat ilində **423** adda **1978** bibliografik yazı daxil edilmişdir.

2014-cü ilin sonuna MKS-in fondu **570726** nüsxə, kitab verilişi **1164683** nüsxə, oxucusu 165701 nəfər, oxucuların kitabxanaya gəlişi **489751** nəfər olmuşdur. İl ərzində MKS-in fonduna daxil olmuş **4613** nüsxə yeni ədəbiyyat, **25** adda qəzet, **26** adda jurnal Komplektləşdirmə və kitabışləmə şöbəsi tərəfindən işlənərək kitabxanalara çatdırılmışdır.

Hesabat ilində **13084** nüsxə ədəbiyyat məzmunca köhnəldiyinə və fiziki cəhətdən yararsız hala düşdüyünə görə fonddan silinmişdir.

Hesabat ili ərzində sistem kitabxanalarında **984** kütləvi tədbir keçirilmişdir.

Kitabxanaçıların təhsili, ixtisas biliklərinin yüksəldilməsi MKS-də hər zaman diqqət mərkəzində olmuşdur. Hesabat ilində də bu sahədə müvafiq işlər görülmüş, 5 kitabxanaçı Respublika İxtisasartırma Mərkəzində kurs keçmiş, həmçinin əməkdaşlarımız vaxtaşırı olaraq iş təcrübəsini öyrənmək məqsədilə M. F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasına, C.Cabbarlı adına Respublika Gənclər kitabxanasına, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasına ezam olunmuş, keçirilən treninqlərdə, həmçinin hər ayın sonunda S.Vurğun adına Mərkəzi kitabxananın keçirdiyi seminarlarda filial və şöbə müdirləri, böyük kitabxanaçıları iştirak etmişlər.

Hesabat ilində Sumqayıt şəhər MKS-in maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yeni avadanlıq və inventarlarla təchiz olunmasına da diqqət yetirilmiş, kitabxana il ərzində yeni avadanlıq və inventarlarla təchiz olunmuşdur.

Hesabat ilində də MKS-ə daxil olan kitabxanalarda kütləvi tədbirlərin keçirilməsində, kitab gecikdirən oxuculardan ədəbiyyatın geri alınmasında, cırılmış ədəbiyyatların bərpasında oxucu fəallarının qüvvəsindən səmərəli istifadə olunmuşdur.